

ØVRE ROMERIKE
**BRANN OG
REDNING**

Budsjett 2023

Inkludert økonomi- og investeringsplan for 2023 – 2026 og betalingsregulativ 2023

Innhold

Forord av brann- og redningssjefen.....	3
1. Innledning.....	4
1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen.....	4
1.2 Budsjettprinsipp	4
1.3 Organisering av ØRB.....	5
1.4 Pågående prosesser i ØRB	6
1.5 Særlige risikofaktorer	6
2. Sentrale forutsetninger	8
2.1 Befolkningsutvikling.....	8
2.2 Aktivitetsnivå.....	9
2.3 Deflator	9
2.4 Selskapsavtale	9
2.5 Kostnadsfordelingsmodell	10
2.6 KOSTRA-tall.....	11
2.7 Sykefravær	12
3. Driftsbudsjettet	13
3.1 Driftsbudsjett BRANN (beredskap, Forebyggende og Administrasjon)	13
3.2 Driftsbudsjett FEIER	18
4. Investeringsbudsjettet	20
5. Gebyrer og brukerbetaling	21
6. Lånegjeld og fond.....	21
6.1 Langsiktig lånegjeld	21
6.2 Fond.....	22

Forord av brann- og redningssjefen

Brann- og redningstjenestens viktigste oppgaver er å kontinuerlig kartlegge regionens risikobilde, forebygge branner og ulykker og samtidig være beredt til å håndtere de hendelsene som likevel skjer. Øvre Romerike brann og redning IKS har ansvaret for disse oppgavene i vår region, men en effektiv og slagkraftig risikohåndtering krever kompetanse, kapasitet og samarbeid – også utover selskapets og regionens grenser. Kontinuitet i dette arbeidet og bygging av nettverk med eierkommuner og øvrige samarbeidsaktører er avhengig av forutsigbare og tilstrekkelige rammebetingelser for å lykkes. Det er åpenbart atskillig mer attraktivt å redusere sannsynligheten for de uønskede hendelsene, enn det er å håndtere konsekvensene av dem. Det er også betydelig gunstigere økonomisk.

Beredskap mot branner og ulykker krever en rett dimensjonert og kompetent bemanning. Som en ansvarlig arbeidsgiver skal ØRB ivareta mannskapenes sikkerhet og helse ved å utvikle og øve mannskapene i effektiv, sikker og bærekraftig innsats. Selskapet opererer i dag med en minimumsbemanning, samtidig som det kreves 100 % beredskapsproduksjon. Innsatstidskrav og behov for å utdanne og øve er ikke forenlig uten bruk av vikarer og overtid. Likevel er det særdeles utfordrende å finne tilstrekkelig tid til gjennomføring innenfor rammene av lov og avtaleverk. Styrkingen av bemanning i beredskap som beskrevet i brannordningen er avgjørende for å ivareta ansvaret som tjenesteleverandør og arbeidsgiver.

Investering i utstyr og nye brannstasjoner springer også ut fra kravet om et forsvarlig arbeidsmiljø. Spesielt søkelyset på kreftrisiko i brann- og feiertjeneste de seneste årene, har ført til at nye brannstasjoner må bygges for å kunne legge til rette for tilstrekkelig yrkeshygiene.

ØRB har som visjon å være *Verdens beste brannvesen i vår region*. Denne visjonen strekker vi oss mot ved å levere vår beste innsats innenfor alle områder av tjenesteyting og selskapsdrift. ØRB skal fortsatt etterstrebe nøktern drift og maksimal effekt av tilførte midler.

Det fremlagte budsjett for 2023 og økonomiplan for perioden 2023-2026 er selskapets anbefaling for å sikre gjennomføring av planer og tiltak beskrevet i vedtatt brannordning for Øvre Romerike.

Jessheim 16.juni 2022

Fredrik Frøland

Konstituert Brann- og redningssjef

1. Innledning

1.1 Organisering og gjennomføring av budsjettprosessen

Styrets forslag til budsjett 2023 finansierer et godkjent brannvesen for regionen Øvre Romerike, med vedtatt dokumentasjon av brannvesenet og tilhørende ROS-analyse. Representantskapet vedtok i februar 2022 ny brannordning for regionen, og denne er førende for prioriteringene inn i kommende økonomiplanperiode.

Grunnlag for budsjettforslag 2023 er godkjent regnskap 2021 samt budsjett og prognose for 2022.

Budsjettet er forankret i selskapets avdelinger, administrasjon og ledergruppe. Grunnlaget for budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 ble lagt frem for eiermøtet 30.5.22, hvor utfordringer og behov i planperioden ble fremlagt/drøftet. Budsjettprinsippene er også drøftet med eierkommunenes administrasjoner i dialogmøtet 13.6.22.

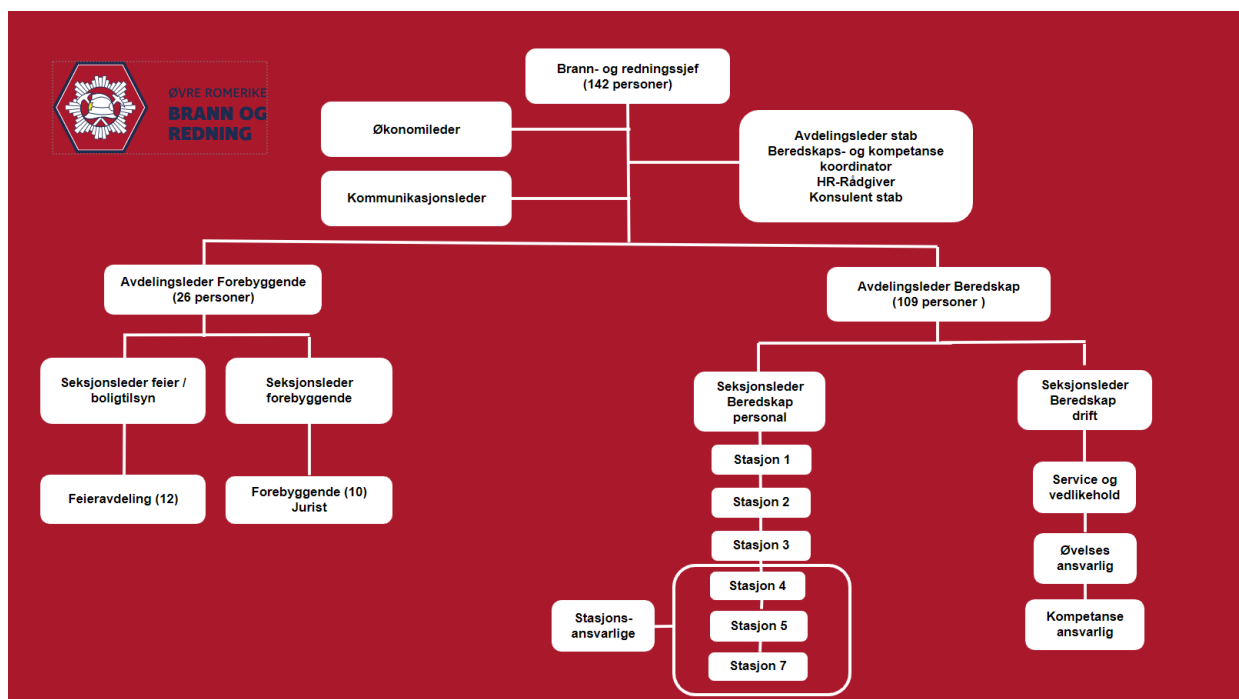
Styret behandlet administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan i sitt møte 20.6.22. Styrets forslag oversendes eierkommunene og behandles i Representantskapets møte 26.9.22

1.2 Budsjettprinsipp

Selskapets budsjett og økonomiplan fremmes saldert, og legger opp til økonomiske rammebetingelser basert på befolkningsvekst, samt lønns- og prisvekst, i tråd med veksten i selskapets eierkommuner. Det er for 2023 ikke lagt inn generell kompensasjon for prisvekst i tråd med eierkommunenes forventninger til selskapet.

Endringer som følge av eksempelvis befolkningsvekst, vedtak i løpet av driftsåret, nye tiltak og endrede forutsetninger legges til/trekkes fra rammen og utgjør ny ramme for det kommende budsjettåret.

1.3 Organisering av ØRB

Brannvesenet er dimensjonert ut fra en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), forebyggende analyse og beredskapsanalyse. Ny brannordningen ble godkjent og vedtatt i samtlige eierkommuners kommunestyre i 2022. Selskapet deltar i arbeidet med ny regional ROS for eierkommunene, og vil i fremtidige revideringer av ROS knytte disse analysene tettere sammen.

Selskapet er organisert i 2 avdelinger; beredskap og forebyggende. Selskapets ledelse og administrasjon, forebyggende avdeling og fellesfunksjoner for beredskap er lokalisert i Ullensaker kommune.

Selskapet har historisk hatt en liten stab og følgelig særdeles begrensede ressurser til utredning, analyser og strategisk planlegging. Her har endret fokus, kompetanse-sammensetning og noe økte stabsressurser de siste 2 årene medført betydelig forbedring på området. Selskapet har nær tilknytning til eierkommunene gjennom flere samarbeidsarenaer og kjøper lønn- og økonomitjenester fra Ullensaker kommune samt IKT tjenester fra DGI.

Selskapet kjøper 110-tjenester av Øst 110-sentral IKS, der alle 29 kommunene på Romerike, Follo og Østfold er eiere. Selskapet har videre samarbeidsavtale med Oslo lufthavn og gjensidige bistandsavtaler med alle nabobrannvesen. Gjerdrum kommune trekker seg ut fra selskapet fra 1.1.2023, og avtalen med NRBR om førsteinnsats i Gjerdrum kommune bortfaller. Samarbeid, både operativt og strategisk, med NRBR videreføres.

Beredskapen ved 5 av våre 6 brannstasjoner er helt eller delvis basert på deltidsansatte brannkonstabler. Ny brannordning medfører en stegvis overgang til heltidskonstabler ved 2 av stasjonene, som betyr at selskapet på slutten av planperioden skal ha deltidsmannskaper

ved 3 stasjoner. Siden det både lokalt og nasjonalt er en utfordring å rekruttere og beholde medarbeidere ved deltidsstasjoner, er dette et stort og viktig løft for selskapet.

Ved innføringen av ny selskapsavtale fra 1.1.2023 skal det inngås nye husleieavtaler der selskapet leier av eierkommunene. Det forventes også at det i den forbindelse ryddes i leieparter i henhold til ordlyden i ny selskapsavtale. ØRB leier lokaler av eierkommunene på Jessheim, Årnes, Nannestad, Eidsvoll og Hurdal. Brannstasjon i Feiring leies fra privat utleier. Administrasjonen og forebyggende avdeling leier lokaler fra privat utleier.

Ny brannordning har beredt grunn for endring av alle eksisterende brannstasjoner i regionen. Det er pågående prosesser i samarbeid med eierkommunene for å utrede, utbedre og bygge der brannstasjonene ikke oppfyller gjeldende krav til denne type bygg.

1.4 Pågående prosesser i ØRB

Representantskapet vedtok den 27.4.19 i sak 6/19 mandat til styret om å gjennomgå selskapets oppgaver, infrastruktur, regionalt samarbeid og lage grunnlag for ny selskapsavtale. Forslag til ny selskapsavtale med vedlagt drøftingsnotat ble oversendt eierkommunene i henhold til milepælsplanen i uke 42, 2020. Forslaget til ny selskapsavtale er bearbejdet av eierkommunene, politisk behandlet og skal være gjeldende fra 1.1.2023. For selskapet er dette et særdeles viktig dokument, blant annet med avklaringer knyttet til eierskap, prosjektering, bygging og tomtevalg, og grunnlag for oppdaterte husleieavtaler som gikk ut 31.12.2015.

Ny brannordning ble vedtatt i Representantskapets møte 2.februar 2022, og bygger på selskapets oppdaterte ROS-analyse, forebyggende- og beredskapsanalyse og Norconsults rapport med anbefaling til stasjonsstruktur uavhengig av kommunegrenser. Et av tiltakene beskrevet i brannordningen, endret organisering med delvis heltidskaserneing ved brannstasjon i Nes, ble saksbehandlet høsten 2021, og iverksatt allerede fra 1.6.2022.

Selskapet fikk oppdraget fra Representantskapet i 2019 om å så raskt som mulig planlegge og innen 2024 etablere ny hovedbrannstasjon for Øvre Romerike. Concreto bistod selskapet med utarbeidelse av konseptvalgutredning (KVU). Rapporten blir overlevert 3 kvartal 2021, og bestillingen/prosjektet er overlevert til Ullensaker kommune, som fasiliterer en kvalitetssikring av gjennomført KVU (KS1). Dette steget lå ikke inne i opprinnelig tidsplan, og forsinker fremdriften noe.

Prosess med bygging av øvrige brannstasjoner er godt i gang, og lengst har prosessene kommet i Nes og Hurdal. Det er foretatt midlertidige tiltak og utbedringer, og vedtatt midler til utredning og bygging. Det er også dialog med Eidsvoll og Nannestad i forhold til bygningene i disse kommunene.

1.5 Særlige risikofaktorer

Styrets budsjettforslag for 2023 er primært basert på videreføring av vedtatt budsjett 2022, inkludert konsekvensjustering av vedtak og sentrale føringer.

De forhold som særlig oppfattes å utgjøre en risiko i forhold til å levere etterspurte og forventede tjenester innen vedtatte rammer er:

Gjennomføring av vedtatt brannordning

Ny brannordning er vedtatt, og selskapet har høye målsettinger og krav for gjennomføring. De største løftene i planen er knyttet til organisatoriske endringer av beredskapen, det vil si overgangen mellom deltid og heltid. Dersom selskapet ikke tilføres tilstrekkelig økonomiske rammer for å gjennomføre vedtatt brannordning vil bemanningsutfordringer for deltidsmannskaper og kostnader for overtid/vikar påvirke selskapets evne til å levere innenfor vedtatt ramme.

Gjerdrum kommunes uttreden av selskapet. Endringer i eierstrukturen vil påvirke økonomien og handlingsrommet i 2023, særlig økonomisk for eierkommunene. Selskapet har ikke brannstasjoner eller ansatte knyttet til driften i Gjerdrum kommune, men det påvirker oppbyggingen av forebyggende avdeling med sårt tiltenkte ressurser (økning i opprinnelig økonomiplan i 2023). Dette henger sammen med sterk vekst i industri og næring i regionen, uten at dette nødvendigvis gjenspeiles i befolkningsveksten. Økonomisk har ikke selskapet nedtrekk i kostnader utover det som er direkte knyttet til avtalen om førsteinnsats med NRBR for Gjerdrum.

Deltidsmannskaper. Selskapet har i årene etter oppstart hatt utfordringer med å opprettholde forsvarlig beredskap ved flere av våre deltidsstasjoner, og dette er en nasjonal utfordring. Utfordringen vil potensielt kunne medføre økte kostnader til vikar / overtid. Brannstasjonene på Eidsvoll ble i 2017 delvis døgnkasernert med bakgrunn i utfordringer med rekruttering, og samme utfordring medførte 2 stillinger på dagtid i Nes i 2019/2020 og delvis døgnkasernert bemanning fra 2022.

Ullensaker kommunes uttreden av DGI utgjør mulig økonomisk risiko for selskapet. Økte kostnader til DGI som følge av denne uttreden, samt økte kostnader for tjenestekjøp hos Ullensaker kommune. To drivere av IKT-relaterte applikasjoner i selskapet kan by på fremtidige utfordringer med samhandling mellom systemer.

Tjenestekjøp og samarbeidsavtaler. Endringer i organisering og plassering av ressurser i vårt nabobrannvesen NRBR kan påvirke prioriteringer og ressursbruk hos oss. Gjerdrums uttreden påvirker avtalen om førsteinnsats, og ØRB har egen høyderedskap, men det er fortsatt samarbeid på overordnede vaktordninger for best mulig utnyttelse av ressurser på tvers av nabogrensen. Sentrale føringer på hvordan slike avtaler skal inngås vil også kunne gi økonomiske konsekvenser.

Skogbranner og større og langvarige hendelser. Større og langvarige hendelser som krever mye ressurser over lang tid vil «forbruke» tilgjengelig personell, utløse ekstra overtid og gi selskapets budsjettmessige utfordringer.

Bortfall av inntekter. De største inntektene selskapet har, utover bidrag fra eierkommunene, er fra alarmkunder. Det er flere private alarmsentraler i markedet og det må tas høyde for større konkurranse i årene framover. Parallelt jobber vi med å redusere de unødige alarmer, da det er et viktig brannforebyggende satsingsområde. I og med at unødige alarmer faktureres særskilt, vil dette arbeidet kunne redusere inntektene.

2. Sentrale forutsetninger

2.1 Befolkningsutvikling

Hvor befolkningen på Øvre Romerike bosetter seg, og hvor stor befolkningen er, har direkte konsekvenser for organiseringen av selskapet. Bemanningen av forebyggende virksomhet påvirkes direkte av antall innbyggere i regionen, og er styrt av sentral forskrift.

Bemanning som kreves i forskriften er 1 medarbeider pr 10 000 innbyggere.

Antall innbyggere er også en faktor som påvirker selskapets økonomi i tillegg til generell lønns- og prisvekst.

Tabellen viser prognostisert vekst i ØRB sin region:

	Reelle tall pr 1.1			Prognose basert på snittvekst siste 5 år			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Antall innbyggere pr 1.1	112 036	114 430	117 147	113 132	116 187	119 324	122 546
Reell vekst/prognose i prosent	3,35 %	2,14 %	2,37 %	-3,43 %	2,70 %	2,70 %	2,70 %

Tabellen viser faktiske tall fra 2020 - 2022. Med bakgrunn i veksten i området de siste 10 årene, hvor de siste årene har ytterligere vekst, har selskapet laget prognostiserte framskrivinger. Gjerdrum kommunes uttrede påvirker ikke tallene på befolkningsveksten nevneverdig. Ved uttrekk av Gjerdrum historisk ser tallene slik ut:

	Reelle tall pr 1.1			Prognose basert på snittvekst siste 5 år			
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Antall innbyggere pr 1.1	105 146	107 387	110 158	113 132	116 187	119 324	122 546
Reell vekst/prognose i prosent	3,35 %	2,13 %	2,58 %	2,70 %	2,70 %	2,70 %	2,70 %

Gjerdrum er en relativt liten kommune uten befolkningsvekst på linje med de øvrige kommunene på Øvre Romerike. Som tabellen viser er faktisk veksten større fra 2021 til 2022 uten Gjerdrum, som det året hadde reduksjon i antall innbyggere.

Selskapet legger til grunn en snittvekst på 2,7 % de siste 5 årene for fremlagt prognose, og regionen vil passere 120 000 innbyggere innen 1.1.2026.

Konsekvenser for budsjettet:

- I planperioden er det, som en direkte konsekvens av økt befolkning, økt med 1 forebyggende stilling med bakgrunn i at man i løpet av 2025 passerer 120 000 innbyggere. Dette er vurdert opp mot befolkningsgrunnlaget ved endringer i eierstrukturen.
- Med økt befolkningsvekst er risikoen høyere for at det blir flere beredskapsoppdrag. Dette kan utløse kostnader til overtid, og økt tidsbruk på utrykninger påvirker forholdet til hovedarbeidsgiver. Dette igjen utløser utfordringer ift deltidsmannskapene med fritak på dagtid/rekruttering.

2.2 Aktivitetsnivå

I 2021 hadde selskapet 1765 beredskapsoppdrag i egen region. 2021 var tilbake på et mer normalnivå sett opp mot året før hvor pandemi i større grad var avgjørende for antall oppdrag. Totalt resulterte dette i en økning sammenlignet med året før på 12,3 %. Størst økning var innenfor brannhindrende oppdrag, bistandsoppdrag innenfor helse og unødige alarmer. Alle kategorier som ble sterkt redusert i 2020 på grunn av pandemi. Totalt for 2022 er det også en økning sammenlignet med 2019 på 7 %.

Hittil i år (pr 31.5.22) har selskapet utført 762 oppdrag, som er en økning på 17,8 % sammenlignet med 2021.

2.3 Deflator

Selskapet legger til grunn en lønnsvekst på 3,8 % for 2022, justert i henhold til forventningsbrev fra eierkommunene. Dette betyr at selskapet i 2023 ikke kompenseres for prisvekst på 1,8 %. For økning i betalingsregulativet legges det til grunn 3,8 %.

Det er en rekke kostnader selskapet har, som ikke følger veksten til ordinær prisvekst, og for 2023 er det særlig kostnader knyttet til drivstoff og service- og reparasjoner, samt drift og lisens av nødnett. I tillegg er det kostnader som er knyttet til tjenester selskapet kjøper eksternt, blant annet IKT-tjenester fra DGI, tjenester fra Øst 110-sentral og Nedre Romerike Brann og Redningsvesen. Kostnaden til disse tjenestene reguleres blant annet av befolkning og annen prisvekst (f.eks. konsumprisindeks).

I tillegg til dette vil befolkningsvekst kunne utløse kostnader i form av nye stillinger. Endrede forutsetninger/forventninger/krav vil kunne utløse endringer i beredskap som medfører flere stillinger og økte kostnader, som f.eks. høydeberedskap, rekrutteringsutfordringer og endret risiko.

2.4 Selskapsavtale

I vedtaket om etablering av felles brannvesen ble det vedtatt en lik husleie pr. m² for alle brannstasjonene. Det ble inngått leieavtaler med kommunene fram til 31.12.15. Leieavtalene er ikke fornyet, og de eksisterende leieavtalene gjelder inntil videre. Selskapet legger eksisterende avtaler til grunn for budsjett 2023.

Ny selskapsavtale vedtas i løpet av året, og skal være gjeldende fra 1.1.2023. Nye husleieavtaler etter nye avtalte prinsipper skal på plass, og selskapet har pr nå ikke oversikt over hvordan dette vil påvirke husleie for de ulike brannstasjonene.

2.5 Kostnadsfordelingsmodell

Fordeling av kostnadene til selskapets drift er historisk sett fordelt mellom eierkommunene med 1% fast medlemsavgift, og resten fordelt etter folketall pr 1.1. året før budsjettåret.

Ny selskapsavtale legger opp til en fordeling utelukkende etter innbyggertall, noe som endrer fordelingen mellom eierkommunene slik at det blir lik pris pr innbygger. Selskapet legger til grunn foreslått fordelingsmodell i ny selskapsavtale for 2023.

Kostnader for feiing og tilsyn fordeles likt per røykløp 1.1. i året før budsjettåret.

Som eksempel vil en kostnadsøkning på 1 million kroner, med beskrevne modell og innbyggertallet for 2022, bety følgende økning pr eierkommune;

Sum Brann pr. kommune	Eidsvoll	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
	242 524	26 371	136 840	216 943	377 322	1 000 000

2.6 KOSTRA-tall

KOSTRA-tall for 2021 pr 15.juni 22.

BRANN		2018	2019	2020	2021	Endring fra året før
EAK	Landet	780	815	810	868	58
EAKUO	Landet uten Oslo	818	853	829	907	78
0239	Hurdal	867	884	885	1007	122
EKG02	KOSTRA-gruppe 2	1096	1171	1043	1139	96
0234	Gjerdrum	760	767	694	791	97
0238	Nannestad	665	578	612	692	80
0236	Nes	602	597	611	705	94
EKG07	KOSTRA-gruppe 7	631	666	772	829	57
0237	Eidsvoll	736	625	651	659	8
0235	Ullensaker	562	564	598	686	88
EKG13	KOSTRA-gruppe 13	743	758	680	608	-72

Tabell fra SSB statistikkbank – Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr innbygger, konsern (kr)

Ovenstående tabell viser at ØRBs driftskostnader ikke er høye sammenlignet med eierkommunenes respektive KOSTRA-grupper, med unntak av gruppe 13 som har hatt en statistisk avvikende utvikling.

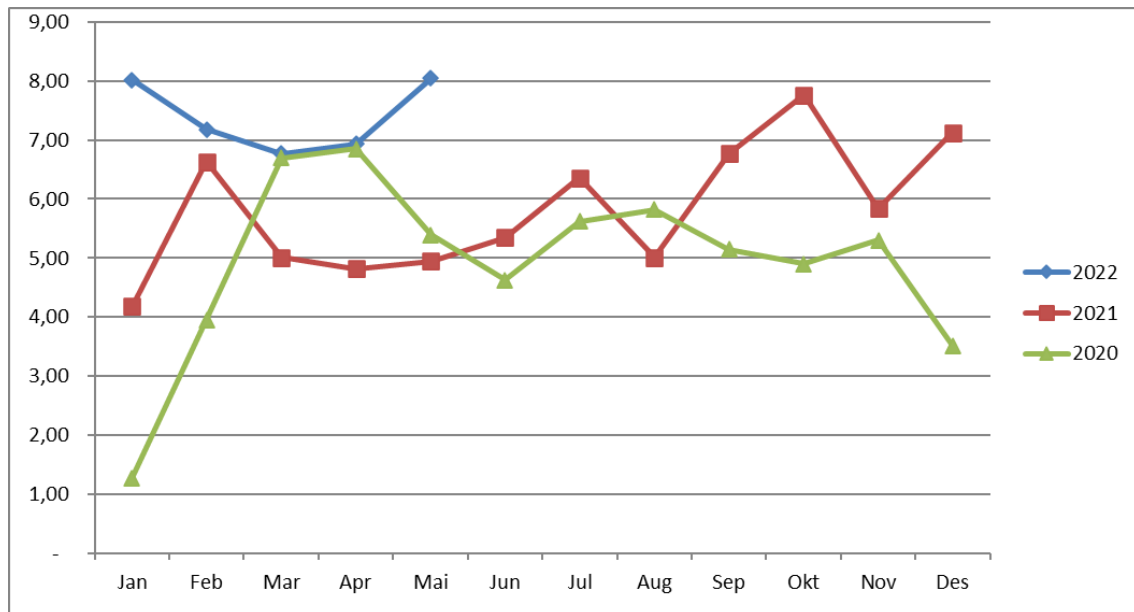
FEIER		2018	2019	2020	2021	Endring fra året før
EAK	Landet	459	468	486	532	46
EAKUO	Landet uten Oslo	460	468	487	533	46
0239	Hurdal	504	503	539	673	134
EKG02	KOSTRA-gruppe 2	494	538	558	537	-21
0234	Gjerdrum	439	439	366	427	61
0238	Nannestad	430	397	393	377	-16
0236	Nes	414	414	414	372	-42
EKG07	KOSTRA-gruppe 7	422	429	434	464	30
0237	Eidsvoll	396	367	359	306	-53
0235	Ullensaker	449	359	426	326	-100
EKG13	KOSTRA-gruppe 13	391	392	190	175	-15

Tabell fra SSB statistikkbank – Årsgebyr for feiing og tilsyn – ekskl. mva

Variasjonen mellom kommunene antas å ha sin årsak i hvordan selvkostfond forvaltes samt hvilke kostnader den enkelte kommune belaster gebyret i tillegg til de kostnader ØRB fakturerer. Som tidligere beskrevet er kostnadene fra ØRB fordelt likt pr pipeløp.

2.7 Sykefravær

Utviklingen i sykefraværet totalt for Øvre Romerike brann og redning IKS fordelt pr. måned vises i nedenstående oppstilling:

Sykefraværet pr mai er totalt i selskapet 7,4 %, og dette er 2 % høyere enn tilsvarende periode i 2021. Det økte sykefraværet henger dels sammen med økt korttidsfravær i starten på året knyttet til pandemi, samt et høyere langtidsfravær enn tidligere år.

3. Driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet for selskapet finansieres av to adskilte bidrag fra kommunene.

Beredskap og forebyggende virksomhet finansieres via rammetilskudd fra eierkommunene, kalt Brann. Selskapets disposisjonsfond på det rammefinansierte området forvaltes i selskapet.

Feiertjenesten er basert på selvkostbudsjett og fond på selvkostområdet forvaltes av eierkommunene.

3.1 Driftsbudsjett BRANN (beredskap, Forebyggende og Administrasjon)

Det rammefinansierte området kan oppdeles i følgende kostnader;

	Årsbudsjett 2023	%-andel av totale utgifter
Lønnskostnader	91 117	71 %
Varer og tjenester	19 213	15 %
Kjøp av tjenester	2 957	2 %
Finans og overføringsutgifter	14 668	11 %
Totale utgifter	127 954	100 %

Lønnskostnadene er i all hovedsak bundne kostnader regulert av avtaler, som selskapet i begrenset grad er i stand til å påvirke. Det samme gjelder kjøp av tjenester, og finans og overføringskostnader. Handlingsrommet ligger i posten varer og tjenester. Også av denne er en del kostnader bundet opp av avtaler og driftsformer, slik som bedriftshelsetjeneste, drivstoff, forsikringer, husleier, serviceavtaler og reparasjoner.

Selskapets inntekter kan fordeles i følgende kategorier;

Salgsinntekter	-660	1 %
Tilknytningsinntekter alarmkunder	-7 190	6 %
Sykelønnsrefusjon	-1 000	1 %
Unødige alarmer	-3 899	3 %
Rammetilskudd fra eierkommunene	-101 602	79 %
Finans og overføringsinntekter	-13 603	11 %
Totale inntekter	-127 954	100 %

Hovedtyngden av tilskudd er rammetilskuddet, og sammen med finans- og overføringsinntekter og sykerefusjon er det lite selskapet kan påvirke av egne inntekter.

Det arbeides pr i dag ikke aktivt for å øke antall alarmkunder. Dersom store kunder skulle falle fra, vil selskapet tape inntekt. Inntekten er bundet opp mot utgifter til 110-sentral.

Unødige alarmer er noe selskapet fakturerer for i dag, men dette er ikke inntekter det arbeides for å øke, snarere tvert imot. Selskapet har også i dag betydelige kostnader knyttet til unødige alarmer, særlig ved utrykning av deltidspersonell.

3.1.1 Tidligere, og videreførte, effektiviseringstiltak

Utgangspunktet for økonomisk ramme er 55,5 mnok for driftsåret 2014, fremskrevet for lønns- og prisvekst. For å kunne drifte innenfor de ulike års budsjettvedtak har selskapet de ulike år gjennomført budsjettavlastende tiltak med effekt fra 1,3% - 4,5% av totalt rammetilskudd.

Budsjettrammen de siste par årene innebærer et nødvendig løft for ØRB, og muliggjør fremtidig drift for selskapet i henhold til lovverk og pålagte krav.

Det er en rekke nye kostnader som er tatt innenfor rammen, noe som til sammen for 2023 utgjør 1,74 % effektivisering.

3.1.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

Det er ikke innarbeidet budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden utover det som er knyttet til Gjerdrum kommunes uttreden av selskapet. Selskapets ramme vil reduseres med nettokostnaden av førsteinnsatsavtalen med NRBR. Beregningen som ligger til grunn, er følgende:

Uttreden Gjerdrum kommune	
*2022-kroner	Brann
Avtale førsteinnsats og høyde	-2 346 000
Reduserte utgifter tilknytning 110	-20 000
Alarmkunder Gjerdrum (tapt abo.avg)	100 000
Alarmkunder - unødig utrykning	200 000
Netto for ØRB	-2 066 000

Selskapet er inne i en oppbyggingsfase, og har sterk og tydelig styring av økonomi i alle deler av organisasjonen. Det er gjort effektivisering innenfor rammen (som vist i 3.1.3) tilsvarende 1,74 % i tillegg til manglende kompensasjon for prisvekst på 1,8 %.

3.1.3 Tiltak aktivert innen ramme

Nedenstående tabell viser tiltak som er lagt i hele økonomiplanen innen rammen, dvs uten at de utløser endringer i rammebehov utover lønns- og prisvekst (deflator).

Tiltak	Kr i hele tusen	Effekt	Type endring
Effekt utover ordinært lønnsoppgjør 2022	502	Helår	Permanent
Overtallighet ved overgang deltid-heltid	1 104	Helår	Planperioden
Sum	1 606		

Lønnsoppjøret i 2022 er budsjettert med en økning på 3,1 %. Resultatet fra forhandlingene er en lønnsøkning på 3,84%. For ØRB utgjør dette en ekstra kostnad for 2023 som ikke er dekket av årets deflator.

Ved brannstasjonen i Nes er det fra 1.6.22 iverksatt heltidskasertering på 3 av 4 mannskaper. Det vil i en overgangsfase frem til og med 1.kvartal 2024 når alle mannskaper ved stasjonen døgnekasertert.

Ved brannstasjon på Eidsvoll, som øker fra 2 til 3 døgnekaserterte fra 2023 vil det også i en overgangsfase frem til og med 1.kvartal 2025, når alle mannskaper ved stasjonen er døgnekasertert.

Generelt er det en del økte kostnader, blant annet tilknyttet drift av biler og lokaler som øker mer enn prisveksten gjennom tilført deflator.

3.1.4 Tiltak i konsekvensjustert budsjett

Endringer som skjer i 2023 som følge av føringer fra sentrale myndigheter eller vedtak i selskapets eierorganer:

Delvis døgnekasertering i Nes, iverksatt 1.6.22 og finansiert av vakante midler og disposisjonsfond i 2022, lagt inn i 2023 med helårseffekt.

Delvis døgnekasertering i Eidsvoll økes fra 2 på døgn, til 3 på døgn fra 1.1.23. Økningen er nettberegning av personell i overgang fra deltid til heltid.

Finanskostnader er direkte konsekvens av vedtatt investeringsplan, og beregnet i henhold til opparbeidet gjeld og minimumavdragsberegninger.

Endringer som skjer i 2024 – 2026 innenfor konsekvensjustert budsjett er knyttet til ny brannordning, vedtatt av Representantskapet i møte 2.2.22:

Brannstasjoner. Tiltakene omfatter kostnader knyttet til nye/utbedrede brannstasjoner i Hurdal, Nannestad, Jessheim, Eidsvoll og Feiring. Det er anslåtte byggekostnader som er grunnlaget for beregnet rammeøkning som anslått husleiekostnad. Det er ikke beregnet kostnader til drift og vedlikehold av bygningsmassen, da dette er relativt ulikt fra kommune til kommune.

Organisatoriske endringer. Tiltakene omfatter kostnader knyttet til endringen av beredskap frem til selskapet har oppfylt vedtatt brannordning med heltidsstasjoner på Jessheim (7), Eidsvoll (5) og Nes (5) i tillegg til videreføring av deltid i Hurdal og Feiring.

3.1.5 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

Nye varige tiltak som er lagt inn i budsjett 2023 og økonomiplanperioden som utløser endringer i rammebehov utover deflator:

Økte driftskostnader knyttet til drift og vedlikehold av biler, herunder drivstoff og service, samt økte kostnader knyttet til lisenser/nødnett er lagt inn i 2023 som følge av føringene i forventningsbrevet fra eierkommunene. Selskapet er ikke kompensert for generell prisvekst, og disse kostnader påvirker selskapets drift i stor grad.

Forebyggende personell er lagt inn i budsjettåret 2026 som følge av befolkningsvekst. Med bakgrunn i endrede befolkningstall som følge av Gjerdrum kommunes uttreden av selskapet ble økningen flyttet fra 2023 til 2026, hvor gjenværende kommuner i brannregionen passerer en befolkning på 120 000 innbyggere.

Innsatsleder i eget selskap er lagt inn i 2025 med 2 stillinger, for å komplettere ordningen i eget selskap.

Kompetanse og tjenesteplanlegger i beredskapsavdelingen er per i dag en ressurs som mangler. Når selskapet utvides til ytterligere kasernerte mannskaper vil dagens ressurser som benyttes til dette arbeidet ikke strekke til, og funksjonen er derfor lagt inn som en stilling fra 2025.

3.1.6 Budsjettbelastende eller budsjettavlastende tiltak med begrenset varighet

Det er foreslått benyttet midler fra disposisjonsfond for å begrense veksten i rammetilskuddet fra eierkommunene til selskapet.

3.1.7 Oppsummering BRANN

Som en konsekvens av tiltak og endringsbehov beskrevet i foregående punkt (3.1.1 – 3.1.6) vil rammebehov for 2023 og økonomiplanperioden bli i henhold til nedenstående tabell.

Grunnlag for årsbudsjett og økonomiplan					
	2023	2024	2025	2026	Kommentar
Deflator	2,7 %	3,2 %	3,1 %	3,1 %	Ikke kompensert på prisvekst, lønn kompensert med 3,8%
Tildelt ramme foregående år	92 191 000	101 602 000	112 949 000	129 650 000	
Ramme foregående år justert for engangstiltak	92 191 000	104 602 000	112 949 000	129 650 000	
Ramme foregående år justert med deflator	94 708 000	107 949 000	116 450 000	133 669 000	
Deflator i kr	2 517 000	3 347 000	3 501 000	4 019 000	
Ramme konsekvensjustert	105 568 000	112 949 000	125 850 000	146 669 000	
Rammetilskudd inkl nye varige og budsj.avl. tiltak	104 602 000	112 949 000	129 650 000	147 969 000	
Rammetilskudd (konsekvs, deflator, varige, engangs og budsjettavlastende tiltak)	101 602 000	112 949 000	129 650 000	147 969 000	
Økninger utover lønns- og prisvekst					
	2023	2024	2025	2026	Kommentar
Konsekvensjustering:					
Delvis døgnkasernering i Nes (3+1) inkl endringer i husleie/renhold	6 860 000				Helårseffekt av tiltak iverksatt i 2022
Økning delvis døgnkasernering Eidsvoll (3+1)	3 300 000				Økning fra 2 til 3 døgnkasernerte pr lag
Ny brannstasjon Hurdal		500 000			Anslått økt husleie når nye lokaler er på plass
Døgnkasernering Nes (4 heltid)		3 300 000			Nettokostnad når deltid bortfaller, kun døgnkasernerte mannskaper
Ny brannstasjon i Nes		100 000			Økning husleie når nye lokaler er på plass.
Ny brannstasjon i Nannestad		350 000			Økning i husleie når nye lokaler er på plass
Ny hovedbrannstasjon Jessheim			5 000 000		Økning i husleie når nye lokaler er på plass. Helårseffekt
Døgnkasernering Eidsvoll (4 heltid)			3 200 000		Nettokostnad når deltid bortfaller, kun døgnkasernerte mannskaper
Oppgradering brannstasjon Eidsvoll			600 000		Økning husleie når nye lokaler er på plass.
Ny/oppgradert brannstasjon Feiring			200 000		Økning i husleie når nye lokaler er på plass
Heltid i selskapet totalt til 7 - 5 - 5				12 600 000	Anbefalt bemanning ift brannordning
Finanskostnader, ref investeringsbudsjett/-plan	700 000	750 000	400 000	400 000	Beregnet ift investering
Sum konsekvensjustering	10 860 000	5 000 000	9 400 000	13 000 000	
Nye varige tiltak:					
Økte kostnader til drivstoff/service/lisener/nødnett	1 100 000				
Forebyggendepersonell				1 300 000	Prognose tilsier passering av 120 tusen innbyggere innen 1.1.2026
Innsatsleder i eget selskap (2 stillinger)			2 600 000		Ytterligere 2 stillinger for innsatsledere beredskap i vaktordning)
Kompetanse og tjenesteplanlegger - 1 stilling			1 200 000		Avdeling beredskap
Sum nye tiltak	1 100 000	0	3 800 000	1 300 000	
Engangstiltak:					
Bruk av disposisjonsfond	-3 000 000				
Sum engangstiltak:	-3 000 000	0	0	0	
Budsjettavlastende tiltak:					
Førsteinnsatsavtale Gjerdrum	-2 066 000				Netto uttrekk avalebeløp, tapt kostn./inntekt abonnement/unødig
Sum budsjettavlastende tiltak	-2 066 000	0	0	0	

Rammen for 2023 er basert på rammen for 2022, redusert med engangstiltak i 2022, økt med deflator, deretter korrigert med konsekvensjusterte tiltak (3.1.4), nye varige tiltak (3.1.5), engangstiltak (3.1.6) og budsjettavlastende tiltak (3.1.2).

For 2023 vil behovet for rammetilskudd fra eierkommunene for brann, være fordelt som følger i henhold til foreslått modell i ny selskapsavtale;

	Årsbudsjett for brann:					101 602 000
	Eidsvoll	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
Siste tilgjengelige folketall per 01.01.	26 716	2 905	15 074	23 898	41 565	110 158
Folketall 01.01.2022						
Andel folketall / utgift:	24,25 %	2,64 %	13,68 %	21,69 %	37,73 %	100,00 %
Fordelte utgifter:	24 640 961	2 679 368	13 903 199	22 041 836	38 336 636	101 602 000

3.2 Driftsbudsjett FEIER

Kostnadene på selvkostområdet fordeles som følger;

	Årsbudsjett 2022	%-andel av totale utgifter
Lønnskostnader	14 171	75 %
Varer og tjenester	3 422	18 %
Kjøp av tjenester	1 053	6 %
Finans og overføringsutgifter	307	2 %
Totale utgifter	18 953	100 %

Den største andelen av kostnadene er lønn. Selskapet har slitt med å rekruttere inn i feieryrket, og de siste års regnskaper har båret preg av dette gjennom betydelige budsjettavvik i form av mindreforbruk som er tilbakeført eierkommunene. Ny lokal særavtale er utarbeidet som vil gjøre ØRB noe mer likestilt i konkurransen om feiersvenner.

Feiervesenet har i hovedsak ikke inntekter utover refusjon fra eierkommunene og sykelønnsrefusjoner. Det er budsjettert med kun kr 29 000 i inntekter ifm ekstratjenester utført av feiervesenet.

3.2.1 Effektiviseringstiltak - tidligere og videreførte

Feiervesenet har årene etter etableringen av ØRB hatt fokus på å etablere en helhetlig og god tjeneste i alle eierkommunene. Det har inntil nå vært arbeidet med å organisere, utruste og øke kompetanse for fremtidens feiertjeneste basert på risikobasert tjenesteyting.

Feiertjenesten leverer en pris pr pipeløp til budsjett 2023 på 364 kr, noe som er 13,8 % lavere enn året før. Økt antall pipeløp i eierkommunene er effektivisert inn i allerede eksisterende bemanning.

3.2.2 Budsjettavlastende tiltak i økonomiplanperioden

Det er budsjettert med samme antall stillinger i 2023 som i 2022. Antall stillinger og kompetansesammensetning i seksjonen evalueres fortløpende og ses i sammenheng med øvrig personell i forebyggende avdeling.

3.2.3 Budsjettbelastende tiltak i økonomiplanperioden

Det er ingen planlagte endringer som vil gi økt budsjettbelastning i planperioden.

3.2.4 Oppsummering FEIER

Budsjettet for feier er foreslått med en netto ramme på 18,474 mnok. Prisen vil i 2023 være kr 364 pr pipeløp.

For 2023 vil rammetilskuddet fra eierkommunene til feier, være fordelt som følger;

Kostnadsfordeling FEIER: Kostnader fordelt etter antall piper - (Selvkost)						
Årsbudsjett for feiertjeneste:						18 474 000
Utgifter til fordeling etter antall piper						18 474 000
	Eidsvoll	Hurdal	Nannestad	Nes	Ullensaker	Sum Øvre Romerike
Antall piper 01.01.2022 (netto pipeløp)	13 601	3 074	7 716	13 363	13 037	50 791
Andel antall piper:	26,78 %	6,05 %	15,19 %	26,31 %	25,67 %	100,00 %
Fordelte utgifter etter antall piper:	4 947 035	1 118 093	2 806 509	4 860 469	4 741 894	18 474 000

4. Investeringsbudsjettet

Investeringsplan 2023 - 2026

tall i hele tusen	2023	2024	2025	2026
Mannskaps-/tankbil	3 500	4 800	5 500	5 500
Tungberger	3 500			
Lettbiler	750	500	1 100	1 000
Brannutstyr	800	600	650	800
RD-samband	1 000			
Sambandsradio	600			
Dyreredningsenhet	400			
RescueRunner/vannscoter				400
ATV		250	250	
Mobilt røykdykker-flak		2 500		
Kompressor RD	200			
Egenkapitalinnskudd KLP	380	380	420	420
MVA	2 500	2 038	1 600	1 675
Totalt ØRB	13 630	11 068	9 520	9 795
MVA-kompensasjon	-2 500	-2 038	-1 600	-1 675
Salg av utstyr				
Låneopptak / ubrukte lånemidler	-10 750	-8 650	-7 500	-7 700
Overføring fra drift	-380	-380	-420	-420
Sum finansiering	-13 630	-11 068	-9 520	-9 795
Netto	0	0	0	0

Mannskapsbil/tankbil

I henhold til selskapets gjeldende utskiftningsplan er det lagt inn en lettere type mannskapsbil i 2023 til Hurdal. Det er beregnet ny tankbil til Eidsvoll i 2024, ny mannskapsbil til Nes i 2025 og ny mannskapsbil til Eidsvoll i 2026.

Tungberger

Tungberger er beregnet inn i 2023. Tungberger var opprinnelig lagt i planen i 2025 men bilen er fra 2004 og trenger sårt utskifting. Med dagens leveringsfrister ser selskapet behov for å fremskynde denne anskaffelsen.

Lettbiler

Selskapet har i flere år overtatt utrangerte feierbiler til bruk som lettbiler i beredskap. Dette skal vi fortsette å gjøre der det er hensiktsmessig, Det er satt opp fortrinnsvis utskifting til noe nyere brukte biler (ca 3 år gamle). Rullering internt foretas for å utnytte bilenes kapasitet maksimalt.

Brannutstyr

Fast post til diverse utstyr og suppleringskjøp innenfor reglene. Det utarbeides en plan for anskaffelsene innenfor denne posten hvert år, samtidig som det er noe reserve til uforutsette anskaffelser som følge av at sentralt utstyr ødelegges.

RD-samband (røykdykkersamband)

Dette er en investering som i hovedsak ble planlagt i 2019 og gjennomført i 2020. Det ble avsatt 1,8 mnok til sambandet. Beregningene som lå til grunn, viser at dette var for lite for å få utstyret rullet ut på alle stasjoner i ØRB. Feilberegningen lå blant annet i en del personlig utstyr og antallsberegningene pr komplette enhet. For å kunne fullføre er resten av investeringen satt opp i 2023.

Sambandsradio

Oppgradering av sambandsradioutstyr.

Salg av utstyr

Det er planlagt med noe avhending av eldre materiell. Denne type materiell er vanskelig å pris-sette og selskapet velger derfor forsiktighetsprinsippet. Inntekter fra denne type materiell vil uansett bokføres i investering og redusere behovet for bruk av lån for å finansiere vedtatte investeringer.

Egenkapitalinnskudd KLP er fast årlig, med gradvis økning. MVA-kompensasjon er ikke beregnet av egenkapitalinnskuddet eller brukte biler.

5. Gebyrer og brukerbetaling

Det er i budsjettet for 2023 lagt til grunn en justering av gebyrer og brukerbetaling på 3,8 %.

Betalingsregulativ vedlegges.

6. Lånegjeld og fond

6.1 Langsiktig lånegjeld

Det vises til selskapsavtalens § 14, der selskapet gis anledning til å ta opp lån for fremme av selskapets formål innen en samlet låneramme på 50 mnok – innenfor selskapets budsjettramme.

Selskapets låneportefølje består pr 31.12.21 av 8 aktive lån. For fremtidige lån i planperioden er det lagt til grunn en rentesats på 3,3 – 3,7 % iht beregninger fra kommunalbanken.

Lånenummer	Låneinnstans	Opptatt år	Løpetid	Låneopptak	Saldo pr 31.12.21
20070216	Kommunalbanken	2007/2008	15	3 000 000	208 570
20090274	Kommunalbanken	2009	20	2 500 000	937 500
20140456	Kommunalbanken	2014	10	3 150 000	156 770
20150254	Kommunalbanken	2015	10	3 028 000	1 059 800
20160637	Kommunalbanken	2016	10	1 550 000	775 000
20170593	Kommunalbanken	2017	19	8 400 000	6 631 600
20200215	Kommunalbanken	2020	18	13 432 000	12 312 670
20210532	Kommunalbanken	2021	19 år	11 950 000	11 950 000
Totalt					34 031 910

Gitt vedtak i henhold til styrets forslag til budsjett og økonomiplan vil ØRB pr 31.12 de respektive år ha langsiktig lånegjeld til investeringer i henhold til nedenstående tabell.

	2022	2023	2024	2025	2026
Gjeld (1000 kr)	41 396	49 043	53 948	57 345	60 594

Selskapet har siden oppstarten i 2013 hatt stort behov for fornyelse av brannbiler og utstyr, samt feierbiler. Dette har medført en betydelig økning i lånegjeld. Fra 2019 er det besluttet at ved fremtidige behov for feierbiler vil disse leases, for å begrense belastningen på investeringsrammen.

Lånerammen ble for 2022 økt i selskapsavtalen til 50 mnok. Selskapet er avhengig av at ny selskapsavtale regulerer mulighetene for låneopptak på en mer hensiktsmessig måte.

6.2 Fond

Det vises til gjeldende eierstrategi, som sier at selskapet kan ha en egenkapital på inntil 5 % av driftsbudsjettet.

Faktisk fondsbeholdning for ØRB pr 31.12 de respektive år har vært

	2017	2018	2019	2020	2021
Disposisjonsfond (1000 kr)	1 820	3 155	2 141	3 011	9 626

Disposisjonsfond pr 31.12.21 tilsvarer 10,4 % av rammetilskuddet for 2022. For å dempe belastningen på eierkommunene i oppbyggingen til vedtatt brannordning i planperioden 2023 – 2026, foreslås 3 mnok benyttet til drift i 2023.